

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ ректора Запорізького
національного університету**

30 12 2025 р. № 715

План розвитку

**Центру колективного користування науковим обладнанням
Запорізького національного університету
«Структура»**

Центр колективного користування науковим обладнанням (ЦККНО) «Структура» є сучасною науково-дослідною платформою, яка забезпечує доступ до наукового обладнання для виконання досліджень у галузях матеріалознавства, історії та археології, економіки і бізнесу, електротехніки, електронної інженерії, інформаційної інженерії, екологічної інженерії. Вибір напрямку зумовлений потребою у комплексних, науково обґрунтованих підходах до відновлення та реінтеграції уражених війною й тимчасово окупованих територій, що поєднують екологічні, енергетичні, просторові та культурні компоненти. Основною візією Центру є створення сприятливих умов для науковців, студентів, аспірантів, промислових підприємств та інших партнерів, спрямованих на розвиток фундаментальних і прикладних досліджень, а також забезпечення освітнього процесу на найвищому рівні.

Діяльність Центру передбачає модернізацію лабораторної бази Університету та раціональне використання унікального, вартісного обладнання як вітчизняного, так і імпортного виробництва. Це дозволяє максимально ефективно використовувати наукові ресурси, задовольняючи потреби дослідницької спільноти України. Центр прагне сприяти підвищенню якості освітнього процесу та наукових досліджень, а також пропонує свої послуги на договірній основі для зовнішніх замовників, забезпечуючи фінансову стійкість та розвиток інфраструктури.

Завдання ЦККНО визначаються Постановою Кабінету міністрів України від 21 червня 2022 року №703:

- 1) сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проєктів за визначеними пріоритетними тематичними напрямами досліджень і розробок;
- 2) залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених до виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

- 3) виконання спільних досліджень і розробок вітчизняними та іноземними науковими установами та закладами вищої освіти;
- 4) сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву;
- 5) надання відповідних послуг іншим організаціям різних відомств при виконанні науково-дослідних робіт з пріоритетних напрямів фундаментальних досліджень і прикладних розробок.

За специфікою використання наукового обладнання до Центру колективного користування науковим обладнанням (ЦККНО) «Структура» входять усі науково-дослідні лабораторії університету:

Основними напрямми роботи Центру «Структура» вважати: матеріалознавство, біотехнологію, екологічний моніторинг, цифрову гуманітаристику, 3D-прототипування та AI-аналіз даних для подальшої комерціалізації результатів. Робота міждисциплінарного R&D-центру надасть можливість виконання повного циклу досліджень від експерименту та аналізу даних до моделювання і створення прототипів.

Пріоритетним напрямом роботи ЦККНО є сприяння інтеграції природничих, технічних і гуманітарних знань у когерентні проекти, що є унікальною особливістю Запорізького національного університету як закладу із сильним соціо-гуманітарним напрямом (100 балів, група А за гуманітарно-мистецьким напрямом за результатами державної атестації) і водночас профільним Інженерним інститутом у складі ЗНУ.

Стратегічними напрямми, які визначають мету і завдання ЦККНО є:

1. Науково-дослідна діяльність та інновації

Забезпечення доступу до сучасного обладнання для виконання фундаментальних і прикладних досліджень у галузях матеріалознавства, історії та археології, економіки і бізнесу, електротехніки, електронної інженерії, інформаційної інженерії, екологічної інженерії. Створення умов для розробки нових матеріалів, технологій і наукових підходів, а також інтеграція результатів досліджень у промислові процеси. Підтримка міждисциплінарних дослідницьких проектів та стимулювання інновацій.

2. Освітня діяльність та підготовка кадрів

Інтеграція сучасних методик дослідження у навчальні програми Університету для підготовки студентів, аспірантів і молодих науковців. Організація тренінгів, семінарів і практичних занять із використанням обладнання центру. Підвищення фахової кваліфікації співробітників Університету, формування фахівців із високим рівнем компетенцій у роботі з сучасними науковими технологіями.

3. Розвиток дослідницької інфраструктури

Модернізація наявного обладнання, його регулярне обслуговування, розширення технічних можливостей через придбання нових модулів і установок. Забезпечення

ефективного використання дослідницької інфраструктури, включаючи унікальне обладнання вітчизняного та імпортного виробництва.

4. Міжнародне співробітництво та інтеграція

Участь у міжнародних грантових програмах, проектах і співпраці з провідними науково-дослідними установами світу. Організація наукових конференцій, семінарів і воркшопів для залучення міжнародних експертів та зміцнення позицій університету у світовій науковій спільноті.

5. Партнерство з промисловістю та комерціалізація досліджень

Розвиток співпраці з підприємствами для виконання прикладних досліджень, розробки нових матеріалів і технологій. Надання наукових послуг на договірній основі, спрямованих на вирішення завдань підприємств та отримання додаткового фінансування.

6. Популяризація науки та підвищення репутації університету

Сприяння поширенню наукових знань і досягнень через публікації, участь у наукових заходах і залучення молоді до науки. Всебічне інформаційне забезпечення роботи Центру, робота з інформаційними ресурсами мережі інтернет, в соціальних мережах, на аутсорсових порталах, присутність у засобах масової інформації, поширення цільової реклами, підвищення репутації Запорізького національного університету як провідного науково-дослідницького центру на національному та міжнародному рівнях.

7. Фінансова стійкість та ефективність управління

Забезпечення стабільного фінансування шляхом залучення грантів, комерційної діяльності та співфінансування. Підвищення ефективності та затребуваності у використанні високовартісного обладнання за рахунок рівня складності і розширення переліку науково-технічних послуг та міжнародній співпраці із залученням зарубіжних замовників. Рациональне використання ресурсів і розробка ефективних моделей управління Центром для забезпечення довготривалої стійкості та розвитку.